

Istnieje
od 1965

FORUM

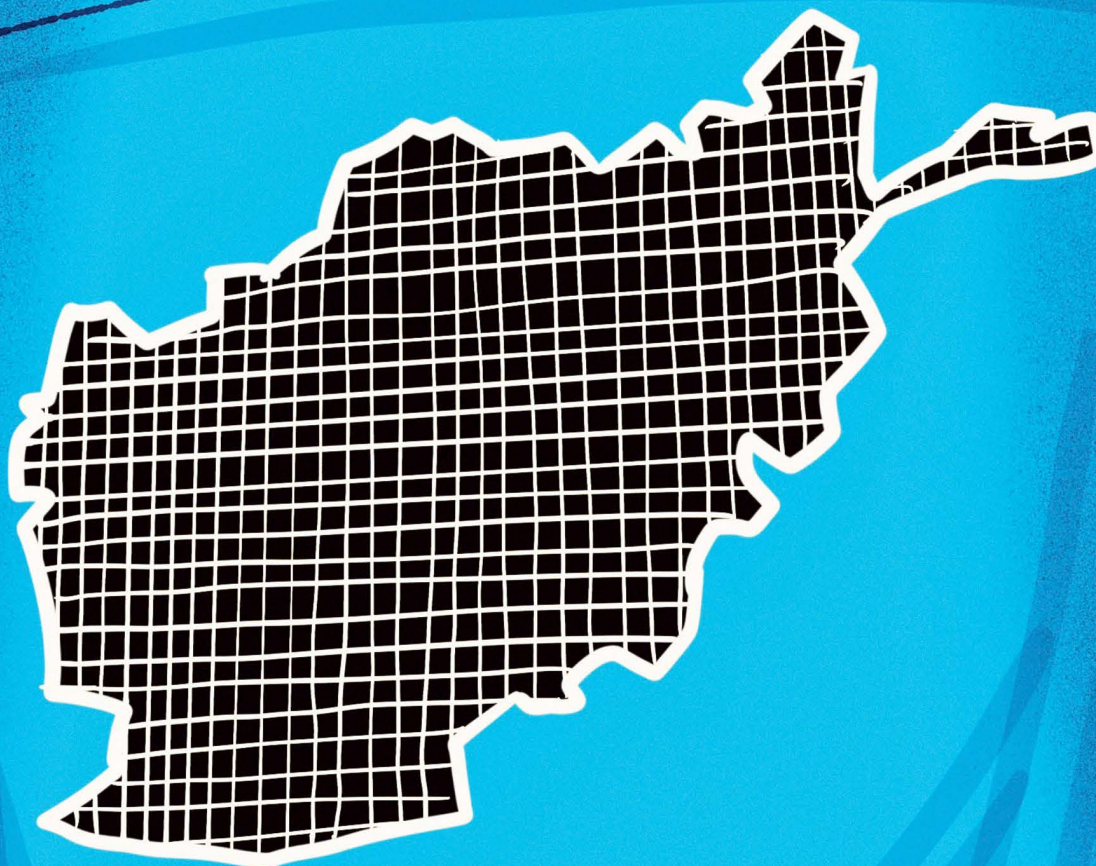
NASTĘPNE
10
WRZEŚNIA
PIĄTEK
WYDANIE

N A J C I E K A W S Z E H I S T O R I E Ś W I A T A

nr 18 (27.08-9.09.2021)
Cena 9,90 zł (w tym 8% VAT)

Afganistan: koniec iluzji

TALIBOWIE BUDUJĄ PIEKŁO KOBIEC

ISSN 0015-8402
18>
9 770015 840106

nr 18 (27.08-9.09.2021) rok XLVII, Nr makasu 358207 P (ISSN 0015-8402)
USA 4,6 USD, Srebro Euro 2,9 euro, Wielka Brytania 2,5 GBP

INCEL BIERZE NA CEL
Brzydcy, samotni i źli

TĘCZOWE CZOŁGI
Szwedzi ruszyli do NATO

PROGNOZA NIEPOGODY
Klimat wariuje? Czy człowiek?

VIGGO MORTENSEN
Jak nie zostałem dyplomatą

Z BUDOWY NA WYBIEG
Modelka po remoncie

CZAS ZAPŁATY
Siuksowie mają głos

TAJNA MONGOLIA
Był uran, został złom

RECEPTA NA KRYZYS
Żyjmy w długach

BERLIN 1961
Raport z podzielonego miasta

POSZERZAMY HORYZONTY

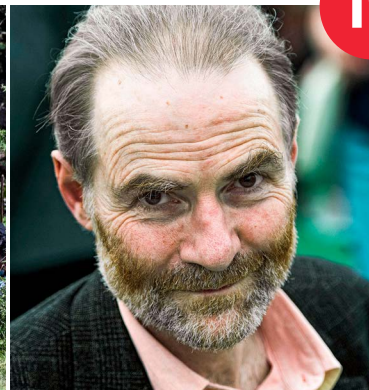
MEDYCYNĄ • PSYCHOLOGIA • EKOLOGIA
HISTORIA • NOWE TECHNOLOGIE

Wrześniowy numer „Wiedzy i Życia” już w kioskach!

Prenumerata papierowa i cyfrowa tytułu dostępna na stronie wiz.pl oraz na sklep.polityka.pl/wiz

Granica przyzwoitości
Ten problem nie zniknie

12

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

12 Nielegalni uchodźcy.

„Hybrydowa agresja” Białorusi

14 Jesień PiS. Blżej do wyborów?

WYDARZENIA

15 Kabul padł. Porażka Zachodu

19 Gdyby zabrakło USA.

Casting na supermocarstwo

20 Bunt kawalerów.

Incelizm – nowy terroryzm

26

Lody przełamane
Klimat poza kontrolą

Dlaczego nie śpiewa?
Bo zarabia

35

22

Tu jest Szwecja!
Nie Szwajcaria!

22 Szwecja się zbroi.

Bo Rosja blisko

24 Gdy płoną lasy.

Gorąco pod kołem polarnym

36

Aktor reżyserem
I odwrotnie

O TYM MÓWI ŚWIAT

26 Raport IPCC. Ostatnie ostrzeżenie meteorologów

32 Klimanator.

Schwarzenegger znów ratuje Ziemię

PROFILE

34 O nich się mówi:

Zara Rutherford

Randal Plunkett

Flordelis

Rihanna

Ariel Henry

LUDZIE

36 Viggo Mortensen.

Jak sfilmować demencję

40 Ceruja Szalew.

Powieść o izraelskich tabu

42 Abraham Poincheval.

Performer ekstremalny

46

Siedzący Byk patrzy...
... na covid

40

Nawrócona w Hajfie
Gdzie nie ma Araba i Żyda

42

Artysto, zamknij się!
Tydzień w rzeźbie

Następne
NOWE FORUM
w piątek 10 września 2021

50 Nie wszystko
złoto...,
... co da się
wyłowić

44 Nadzieja Lertulo.
Himilbach modelingu

REPORTAŻ

46 Rezerwat Siuksów.
Zakazane tańce

50 Madagaskar.
Wątróbki, cegły i baobaby

54 Lenin z Mongolii
Jak żywy?

54 Długi okres rozpadu.
Zapomniana kopalnia
uranu

FOTOSTORY

58 Kolarz odzyskał twarz.
Wielki wyścig o życie

OBYCZAJE

60 Mięso samo rośnie.
Specjalność
Singapuru

64 Mózg z zamrażarki.
Pomysł
na nieśmiertelność

ROZMOWA

66 Paul Krugman.
Mity o inflacji
i zadłużeniu

KOMPAS

68 W sercu Francji.
Podróż po Burgundii
z przerwami na posiłki

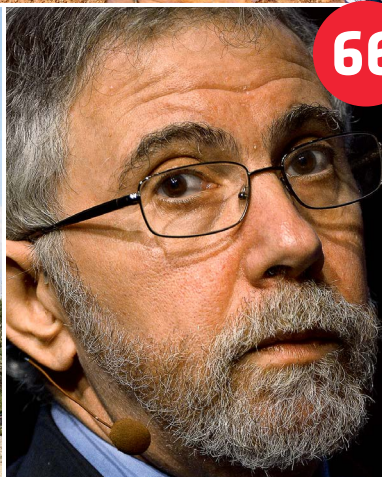
72 Polacy w Afryce.
Śladem armii Andersa

HISTORIA

76 Miasto muru podzielone.
Pamiętny sierpień 1961

80 **MIKROFORUM**

66 Pogromca zombi
Neoliberalnych

64 Ani trumna...,
... ani urna

68 Fontenay.
Imperium
św. Bernarda

72 Tengeru.
Nasi tam byli

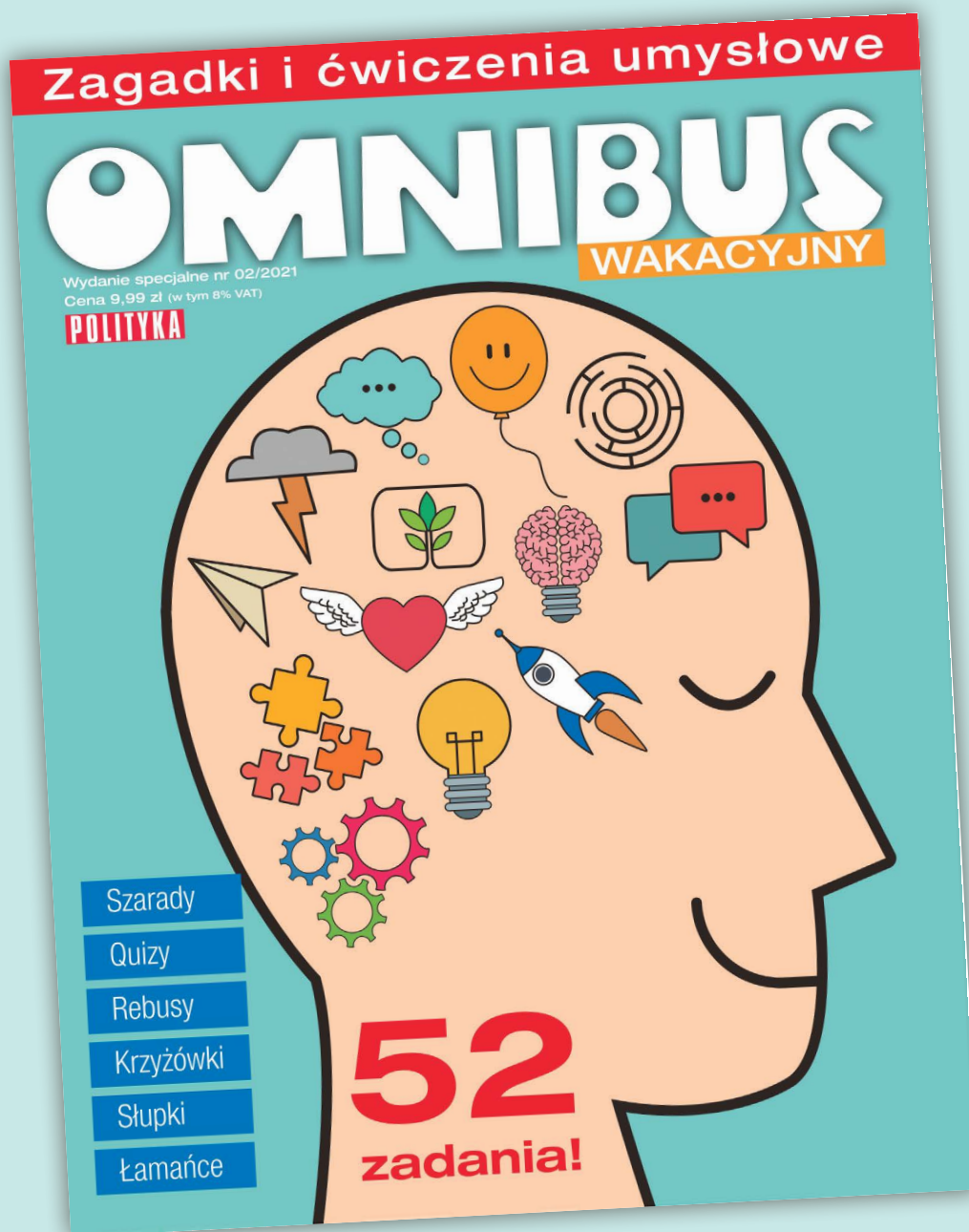
76 28 lat muru
Warto było?

O tych krajach piszemy:

AFGANISTAN (s. 12, 15) AUSTRIA (s. 32) BIAŁORUŚ (s. 12) BRAZYLIA (s. 24, 26) CHINY (s. 26) DANIA (s. 24, 26, 36) FRANCJA (s. 42, 44, 68)
IZRAEL (s. 40) KANADA (s. 26, 36) LITWA (s. 12) MADAGASKAR (s. 50) MONGOLIA (s. 54) NIEMCY (s. 26, 66, 76) POLSKA (s. 12, 14, 72)
ROSJA (s. 22, 24, 26, 44, 54, 64) SINGAPUR (s. 60) TANZANIA (s. 72) USA (s. 15, 32, 36, 46, 66) WIELKA BRYTANIA (s. 20)

Letnie łamanie głowy!

Zagadki logiczne, liczbowe, słowne i wiedzowe
– każdy znajdzie coś dla siebie!

Do kupienia na sklep.polityka.pl

UNITED STATES
PORTLAND OREGON PA

USA

Strzały w Portlandzie

Na zdjęciu widać starcie między lewicowymi i prawicowymi aktywistami w Portlandzie w stanie Oregon. Do zajść doszło, gdy do miasta zjechali członkowie skrajnej organizacji Proud Boys, aby – jak mówili – bić lewaków. Nie widać natomiast żadnego policjanta – i nie jest to przypadek. Tutejsza policja, ostro atakowana przez lewicowych działaczy w zeszłym roku, oświadczyła, że nie ma zamiaru interweniować, i poprosiła tylko, żeby obie strony powstrzymały się od przemocy. Po samym ryszunku ludzi biorących udział w zamieszkach łatwo poznać, że szykowali się na zupełnie inny scenariusz. Co gorsza, obie strony miały broń palną i w pewnym momencie doszło nawet do wymiany ognia (zaczęli Proud Boys), ale na szczęście nikt nie zginął.

AUSTRIA

Mamy małe opóźnienie

Pociąg unieruchomiony w austriackim miasteczku Wald im Pongau niedaleko Salzburga. Po gwałtownych burzach, które przeszły nad dużą częścią kraju, doszło do lawin błotnych i podtopień – zwłaszcza w zachodnich regionach Pongau i Pongau przy granicy z Niemcami. Ratownicy musieli pospieszyć z pomocą około stu osobom, które po zejściu lawin na drogi zostały uwięzione w samochodach.

Zlm
Krt
20
0.5

25

INDIE

Wykurzyć moskity

Walka z komarami w Mumbaju (Bombaju) poprzez dezynfekowanie dymem miejsc wyłęgów larw. Trwa właśnie pora monsunów i po dużych opadach w lipcu miasto odnotowało gwałtowny wzrost liczby przypadków chorób przenoszonych przez te owady, czyli malarii i dengi. – Na szczęście mamy teraz mniej przypadków covidu, więc możemy się skupić całkowicie na pacjentach cierpiących na inne schorzenia – mówi indyjskim mediom dyrektor jednego ze szpitali.